

РЕШЕНИЕ

№ 157

гр. Велико Търново, 08.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ М. РОМАНОВА
като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно търговско дело
№ 20224001000185 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

С Решение № 46/ 20.04.2022 г. по т.д. № 200/ 2021 г. по описа на ОС – Русе съдът е осъдил „Пристан 21“ ООД да заплати на Сдружение „Музикаутор“ сумата 9000 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди от извършено нарушение на авторско право върху текста и музиката за всяко едно от подробно посочени музикални произведения, използвани на 14.10.2020 г. без разрешение в обект, стопанисван от дружеството – ресторант „Пристан“ в гр. Русе, *****, ведно със законната лихва върху тази сума от завеждане на иска – 15.07.2021 г. до окончателното изплащане. Осъдено е дружеството да разгласи за своя сметка диспозитива на съдебното решение в два всекидневника – в-к „Утро“ и в-к „24 часа“, както и по телевизионния канал „БНТ 2“ в часови пояс 14:00 ч. – 17:00 часа.

Производството пред ВТАС е по депозирана въззивна жалба от „Пристан 21“ ООД. Жалбоподателят счита постановения акт за недопустим като постановен по нередовна искова молба и по недопустим иск, защото макар в първоначалната искова молба като ответник да било посочено дружеството, в допълнителната исковата претенция била насочена към друг правен субект - „Прима пица“ ООД и от доклада на съда се установявало, че искът е предявен срещу двама ответници, но в диспозитива имало произнасяне само спрямо единия. По същество счита решението за неправилно. В жалбата си препраща към съображенията за неоснователност на иска, изложени от

него в писмената му защита пред ОС, които са за недоказаност на твърдяното нарушение: ангажираният от Сдружението свидетел бил негов служител и сътрудник и съответно бил заинтересовано лице; нямало доказателства да се е намирал на посочената дата в обекта на дружеството; не е идентифицирал лично музиката, а е ползвал мобилно приложение; показанията му били опровергани от тези на св. Неделчев, чиито твърдения са за звучене на песни от репертоара на дружество, с което жалбоподателят имал сключен договор. Дори и да се приемели показанията на свидетеля на Сдружението, че песните са звучали по радио „Фреш“, те били част от радиопрограмата и легитимирана да търси защита за нарушаване на права, сродни на авторските, била радио организацията, която самостоятелно заплащала на носителите на авторски права за излъчването. По отношение на претендирания размер обезщетение съдът не допуснал поисканата експертиза за установяване равностойността по цени на дребно на правомерно еднократно възпроизведени процесните 9 произведения при съобразяване капацитета на заведението и неговата категоризация. ЗАПСП в чл.95а ал.1 предвиждал при липса на достатъчно данни за размера на вредите да се присъжда обезщетение по преценка на съда в размер между 500 лв. и 100 000 лв. Заема становище, че тази разпоредба намира приложение и в случаите, когато макар да има данни за размера, съдът прецени, че справедливото обезщетение следва да е в по-нисък размер. Поддържа становището си в отговора на исковата молба, че обезщетението следва да бъде изчислено на базата на Тарифата на ищеца за публично изпълнение в туристически и търговски обекти при съобразяване, че конкретния обект – ресторант има 150 места и е категоризиран с две звезди. Моли решението да бъде обезсилено и делото върнато за ново разглеждане или да бъде отменено и предявения иск да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен и недоказан.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК насрещната страна е подала отговор на въззивната жалба със становище за нейната неоснователност. По отношение изложените съображения за недопустимост сочи, че се касае до допусната очевидна техническа грешка, породена от факта, че Сдружение „Музикаутор“ води четири идентични дела пред ОС – Русе срещу четири различни търговци. Счита първоинстанционното решение за подробно обосновано, правилно и законосъобразно. Бил доказан фактическия състав, обуславящ отговорността на жалбоподателя за вреди. Неоснователно жалбоподателят претендирал, че обезщетението следвало да бъде определено на база на Тарифата на ищеца, която била приложима само при сключване на договор за предварително отстъпени права и то за месечно, а не за еднократно използване. Претендираното обезщетение не следвало да бъде еквивалентно на дължимото договорно възнаграждение, защото в този случай то не би изпълнило функцията си да действа предупредително и възпиращо. В случая размерът на обезщетението следвало да се определи по реда на чл.95а ЗАПСП по преценка на съда при условията на чл.95 ал.3 и 4, защото практически било невъзможно установяването

стойността на авторските права върху използвана еднократно музика в заведение за хранене. Моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира присъждането на разноски.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 ал.1 ГПК, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество. В изпълнение на задълженията си по чл.269 от ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваните части и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем. Не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост. Оплакванията на ищеца в обратния смисъл – че съдът се е произнесъл по нередовна исковата молба, което прави решението му недопустимо, са несъстоятелни. От съдържанието и петитума на исковата молба, въз основа на която е образувано т.д. № 200/ 2021 г. по описа на ОС – Русе и от съдържанието на допълнителната искова молба е видно, че спорното правоотношение се твърди да е между Сдружение „Музикаутор“ и жалбоподателя, претенциите на Сдружението са единствено спрямо него. Очевидно е, че в петитума на допълнителната искова молба е допусната техническа грешка, като е посочено друго дружество, но се съдържа индивидуализация на обекта, в който е извършено нарушението на авторското право и той е именно стопанисваният от жалбоподателя. Посочено е и конкретното нарушение, което съвпада с посоченото в исковата молба за извършено от него. Техническа грешка е допусната и от съда при изготвяне на протокола от съдебно заседание на 18.01.2022 г., като видно от съдържанието на протокола доклада на съда съдържа доклад на две различни искови молби с един и същ ищец – Сдружение „Музикаутор“, но с различни ответници, единият от които е жалбоподателя. Допуснатите технически грешки не са се отразили на самото производство по делото, което безспорно се е развило с участието на двата правни субекта – страни по спорното материално правоотношение.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, в съответствие с предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира следното:

Не е спорно, че „Пристан 21“ ООД гр. Варна стопанисва търговски обект – ресторант „Пристан“ в гр. Русе, *****. Ангажираният от ищеца св. Б. Я. – сътрудник от гр. Русе по граждански договор с „Музикаутор“ – дава показания, че е посещавал заведението „Пристан“ два пъти: първият път през 2018 г., когато била предприета разяснителна кампания по прилагане на ЗАПСП с рекламни материали, и вторият път на 14.10.2020 г. около 17 ч., за да провери озвучаването на обекта, за който няма сключен договор с „Музикаутор“ или „Профон“. Разказва, че е седнал в остъклената

външна градина, която е извън заведението, разположено на партера на жилищно-офисна сграда, поръчал си нещо и останал около час, през който засичал с програма „Шазам“ на телефона си излъчваните 10 – 15 музикални произведения. Между отделните песни вървели реклами на радио „Фреш“. Озвучаването се извършвало от малки тонколони в ъглите на остъклението, като музиката се излъчвала и вътре в заведението, където свидетелят влязъл за малко. Твърденията му, че е посетил заведението на сочената дата се потвърждават от представен фискален бон, издаден от „Пристан 21“ ООД, за закупен айрян на 14.10.2020 г. в 17.52 ч. Свидетелят обяснява, че инсталираното на телефона му чрез „Гугъл плей“ общодостъпно приложение „Шазам“ засичало музиката и разпознавало песните по името им и това на изпълнителя им, след което той незабавно изпращал имейл на „Музикаутор“ с прикачено към него като приложение съответното изпълнение и посочвал кой е обектът, в който е излъчвана музиката, в кой град се намира и какъв е идентификационният код на собственика на заведението. Ангажираният от ответника св. С. Неделчев – сервитьор в ресторант „Пристан“ дава показания, че работи в заведението на смени, че то е квартално и клиентите му са предимно от квартала, като не е виждал свидетеля Я.. Озвучаването на обекта било работа на бармана и на управителя, като ставало от таблет с музика от „Фонотека“, с която знаел, че имат сключен договор. Сочи, че не се пускало радио. Установено е, че „Пристан 21“ ООД има сключен договор от 01.11.2019 г. с „Романтик“ ЕООД гр. София, представлявано от управителя Евтим Костадинов Чакъров, за публично изпълнение на музика, като му е предоставено неизключително право да използва за публично изпълнение специално създадена и предоставена през интернет авторска фонова музика в търговски обект, находящ се в гр. Русе, *****г, за срок от една година при договорено възнаграждение от 160 лв. На 24.08.2020 г. в регистъра по чл.94г от ЗАПСП, воден при Министерство на културата, е вписана „Фонотека“ ЕООД като независимо дружеството за колективно управление на авторски и сродни на тях права и видно от приложеното по делото удостоверение на л.46, това дружество има сключен договор с Евтим Костадинов Чакъров за извършване на дейност по управление на правата му.

При така изяснената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Съдът е сезиран с искове с правно основание чл.95 ЗАПСП за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, причинени вследствие нарушение на авторското право чрез публичното изпълнение на музикални произведения с текст без съгласието на авторите им.

За уважаването на иск на посоченото основание следва да бъдат установени легитимацията на ищеца да търси обезщетение за нарушаване на авторските права върху деветте песни – предмет на исковата претенция: че на него, като организация за колективно управление на авторски права, авторите на текстовете и музиката на

конкретните музикални произведения с текст са възложили управлението и защитата на авторските им права, и извършването на твърдяното нарушение по отношение на конкретните обекти на авторското право: че на 14.10.2020 г. в стопанисвано от жалбоподателя заведение са излъчени публично тези произведения. Вредите, които се сочат, са нормално присъщите на накърненото защитено от закона право – пропускането на ползи от авторите на текстовете и музиката да реализират възнаграждение от своя творчески труд. Поради това те не следва да се доказват, защото настъпването им е в пряка причинно-следствена връзка с конкретния факт на неправомерното /без съгласието на автора/ използване на авторските произведения, което съгласно чл.35 ЗАПСП съставлява нарушение на авторското право и поражда право на обезщетение. Обезщетението се претендира в минималния предвиден от законодателя в чл.95а ал.1 т.1 ЗАПСП размер от по 500 лв. за всяко нарушение.

В чл.95в ал.1 ЗАПСП е предвидено, че право на иск по чл.95 ЗАПСП имат освен носителите на съответното авторско право и лицата, на които те са отстъпили изключителното право на използване, също и организациите за колективно управление на права, когато се търси закрила на поверени им за управление и защита права. Съдът намира за доказано, че Сдружение „Музикаутор“ е легитимирано да претендира обезщетение за вредите от нарушаването на авторските права на деветте песни, визирани в исковата му молба. Сдружението е вписано в регистъра по чл.94г от ЗАПСП, воден при Министерство на културата, като организация за колективно управление на авторски права при възпроизвеждане на музикални произведения, публично изпълнение на такива, излъчване на такива по безжичен път и др. Част от авторите на текстовете и композиторите на музиката на процесните музикални произведения с текст членуват в сдружението, а друга част – в организации, с които то има сключени договори за представителство и защита на територията на Р България. Последното е установено със заключението на приетата по делото съдебно-техническа експертиза. Неоснователна е тезата на жалбоподателя, че в случаите на излъчване на произведение по радио правоимащ да търси обезщетение е съответната радио-организация като носител на сродни на авторските права за радиопрограмата. Обект на сродното право по чл.72 т.4 ЗАПСП е самата програма като съвкупност от творчески елементи, а не отделните включени в нея литературни или музикални произведения, за всяко използване на които и за всяка форма на използване по чл.18 ал.2 ЗАПСП на които се дължи възнаграждение на автора. Радио-организацията няма права върху включените в програмата авторски произведения, а напротив – тя дължи на авторите възнаграждение за излъчването на произведенията им. Съответно, след като не е носител на авторските права, тя не разполага и с правото да търси защита за нарушението им.

Независимо от установяването на правото на ищеца Сдружение „Музикаутор“ да претендира обезщетение за нарушение на авторските права върху конкретните

музикални творби, съдът в настоящия му състав счита, че той не доказва осъществяването на твърдяното нарушение от страна на ответното дружество чрез публичното им излъчване. Изцяло в негова доказателствена тежест е било да установи, че такова нарушение е извършено, а той е ангажирал само показанията на един единствен свидетел и никакви други доказателства, които при съпоставянето им с показанията на свидетеля да обосноват извод за достоверност на твърденията на последния по отношение на релевантните за спора обстоятелства. Още повече, че се касае до свидетел, който поради наличието на договорно правоотношение с ищеца, не би могъл да се счита за безпристрастен или незаинтересован, и показанията на когото подлежат на преценка със засилена критичност съгласно чл.172 ГПК. Представеният фискален бон, обсъден с описанията на търговския обект от свидетеля, е годен да установи единствено, че на сочената в него дата на издаване 14.10.2020 г. свидетелят е посетил стопанисвания от „Пристан 21“ ООД обект и е консумирал айрян. Това не се опровергава от показанията на св. Неделчев, че не го е виждал в заведението. Абсурдно е да се очаква, че един сервитьор може да запомни всяко едно лице – клиент на голямо заведение /със 150 места/, при това посетил го инцидентно. Освен това свидетелят е работил на смени и липсват твърдения, че на сочената дата той е работил на смяната, когато обектът е посетен от св. Я.. Извън факта на посещението никакви други относими към твърдяната фактическа обстановка факти не са доказани по делото. Свидателят изобщо не посочва какви песни е възприел в озвученото заведение било то поради личните си музикални познания, било то чрез използваната от него общодостъпна програма, разпознаваща музика. Не са ангажирани като доказателство имейлите, които свидетелят твърди, че е изпратил в деня на посещението по електронна поща с титуляр сдружението, за да се провери дали кореспондират с показанията като дата и час на изпращане, какви са посочените в тях музикални творби съобразно прикачените линкове. След като не е доказано на 14.10.2020 г. ответният търговец да е използвал без разрешението на авторите им процесните девет музикални произведения с текст чрез излъчването им в обществено заведение пред неограничен кръг лица, не може да се приеме, че е осъществен фактическият състав на чл.95 ал.1 ЗАПСП, обуславящ ангажирането на отговорността му за репарирание на вреди на носителите на авторски права. Като е достигнал до обратния правен извод, ОС – Русе е постановил неправилно и незаконосъобразно решение, което следва да бъде отменено. Исковата претенция се явява неоснователна като недоказана и следва да бъде отхвърлена.

По разноските: При този изход на делото решението на ОС – Русе следва да бъде отменено и в частта за присъдените в полза на Сдружение „Музикаутор“ разноски. На жалбоподателя следва да бъдат заплатени направените от негоразноски за заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство – сумата 750 лв., както и за заплатена държавна такса за въззивното производство –

сумата 180 лв. – общо 930 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 46/ 20.04.2022 г. по т.д. № 200/ 2021 г. по описа на ОС – Русе, вместо което **ПОСТАНОВИ:**

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявления от Сдружение „Музикаутор“, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Будапеща № 17, ет.4, против „Пристан 21“ ООД, ЕИК 204718765, гр. Варна, ж.к. Вл. Варненчик, *****, представлявано от управителя М. Т. Т., иск за осъждане на „Пристан 21“ ООД да му заплати на основание чл.95 ал.1 ЗАПСП сумата 9 000 лв., представляваща общо обезщетение за претърпени на 14.10.2020 г. вреди – пропуснати ползи поради нарушаване правата на авторите върху всеки един от обектите на авторско право – музика и текст, включени в девет музикални произведения с текст, както следва: 1. DIAMONDS Sam Smit, 2. BLINDING Lights-The Weekend, 3. WATERMELON SUGAR-Harry Styles, 4. ВСЕЛЕНА-4 Magic, 5.ТЪМНИНАТА В МЕН - Deep House RemixIrina Florin, 6. HOUSE ARREST-Sofi Tukker&Gorgon City, 7. SAVAGE LOVE /Laxed-Siren Beat/-Jawsh 685&Jason Derulo, 8. IN MY BONES-Ray Dalton, 9. NEW VIBE WHO DIS-Madison Mars Feat. Little League, в размер на по 500 лв. за всяко нарушение, ведно със законната лихва от датата на завеждане на делото – 15.07.2021 г. до окончателното изплащане, както и за осъждане на „Пристан 21“ ООД да разгласи за своя сметка диспозитива на съдебното решение в два всекидневника – в-к „Утро“ и в-к „24 часа“, както и по телевизионния канал „БНТ 2“ в часови пояс 14:00 ч. – 17:00 часа.

ОСЪЖДА Сдружение „Музикаутор“, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Будапеща № 17, ет.4, да заплати на „Пристан 21“ ООД, ЕИК 204718765, гр. Варна, ж.к. Вл. Варненчик, *****, представлявано от управителя М. Т. Т., сумата **930 /деветстотин и тридесет / лв.** – направени разноски за двете инстанции.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____